

אי¹ דאפקרינהו בין לרב בין לשמואל היינו בור – Hefker; If he made them
שמואל, according to either רב or בור, it is considered a בור,

OVERVIEW

The גמרא is discussing the case of a כותל ואילן שנפלו (after בי"ד notified him to remove them), that he is חייב, for we derive it from a צד השוה of בור ושור. The גמרא challenges the need for the צד השוה; for if the owner was מפקיר the כותל ואילן, the חייב can be derived from בור alone.² תוספות will explain why the גמרא (presently) assumed that it is similar to בור.

תוספות asks:

ואם תאמר והא משמע לקמן בהמניח (ד' כט,א) דלכולא עלמא -

And if you will say; that it is indicated later in פרק המניח that all agree if -

המפקיר נזקיו לאחר נפילת אונס דפטור -

One makes his liabilities הפקר after they accidentally fell, that he is פטור -

והאי נמי אונס הוא³ דבבנין ונטיעה שעשה לא פשע כלום -

And here too it should be considered an accident, for he was not guilty at all in building the wall or planting the tree. He is only liable for the fact that it fell (which was באונס). Why should the בעל הכותל והאילן be חייב; since the owner was מפקיר the מזיק after it fell?! באונס

תוספות answers:

ויש לומר כיון שהזהירו לקוץ ולסתור שלא יזיקו ועבר הזמן הוי פושע -

And one can say; that since בי"ד warned him to chop down the tree or to dismantle the wall in order that they should not cause damage, and since the allotted time passed and he did not comply, he is therefore negligent -

והוי כמפקיר נכסיו⁴ לאחר נפילת פשיעה:

And he is considered as one who is מפקיר his נזקיו after they fell due to his negligence, where he is חייב for their damage.

SUMMARY

Not obeying an order of בי"ד turns a נפילת אונס into a פשיעה.

¹ This גמרא as well as the previous (ד"ה הכותל) תוס' and the following (ד"ה היינו) תוס' are referencing the גמרא on the עמוד ב'.

² See the following תוספות ד"ה היינו בור for a discussion of how the damage of הכותל והאילן took place.

³ See 'Thinking it over'.

⁴ The marginal gloss amends this to read 'נזקיו'.

THINKING IT OVER

How do we differentiate between תוספות question (that it is a אונס since *initially he was not negligent*)⁵ and the actual פירכא in the גמרא that it is not תחילת עשייתו לנזק?

⁵ See footnote # 3.